

alá. A költemények az 1572 és 1675 közti évekből valók és kétségtelemné teszik, hogy már a XVI-ik században is volt gazdag szerelmi lyránk. Balassától öt dal van e kötetben, de lehetnek tőle nagyobb számmal is, mint a kiadó kísérletet is tesz megállapítani. A dalok hangja és stílje igen változatos: érzékeny, mélabús énekek mellett vannak vidámak, pajkosak, sokszor vastagon érzékiek. Sok a tréfás, gúnyos költemény is. Egyes dalok az ország különböző vidékein található később is, sőt manap is, a mi legjobban mutatja, hogy nálunk is hogyan járta be a kedvelt dal az egész országot. Hogy a gyűjtemény műköltők termékeit tartalmazza, bizonyítja a sok tudós czélzás az ókori mythológiára és korabeli irodalmi termékekre (Euryalus és Lucretia, Boccaccio, Árgirus stb.); de érdekes, hogy e műdaloknak jó része átment a népbe is és részben még ma is él, ha módosított alakban is, népünk ajkán. Persze sok esetben a megfordított viszony is valószínű, hogy t. i. a műköltő egy népdalt vagy népköltészeti motívumokat vett át és dolgozott föl. E kötetben, és ez a legfontosabb, XVI-ik százai lyránk ismerete és méltánylása oly forrást nyert, melynek alapján irodalomtörténetünk e szakasza egészen más, jóval gazdagabb és értékesebb képet fog nyerhetni.

Bessenyei György: Agis tragédiája, 1772. Kiadta dr. *Lázár Béla*. Budapest, 1899. Franklin-Társulat. (Régi Magyar Könyvtár XIII.) Az eredeti 1772-iki kiadás címlapjának hasonmásával. — Újabbkori irodalmunknak e korszakos terméke ma már a legnagyobb ritkaságok egyike, pedig az irodalomtörténeti tanítás mindenütt e darabbal kezdi költészetünk újabbkori fejlődését. Nagyon örvendetes azért, hogy most ez elegánsan kiállított szép fűzetben olcsó áron (60 kr.) mindenkinek, főleg az ifjúságnak is hozzáférhetővé vált. *Lázár Béla* egy 20 lapra terjedő bevezetésben tárgyalja a darab viszonyát forrásaihoz, főleg Plutarchus életrajzához és Gottsched ósdi német színművéhez, melyeket Bessenyei ismert, de nem követett szolgai módon. Azután fejtegeti Bessenyei irodalmi törekvéseit, melyekre a bécsi gazdag színi élet és főleg Sonnenfels munkássága nagy hatással voltak. Végre kiemeli a darabnak azon vonásait, eszméit és stílbeli sajátosságait, melyekkel irodalmunk fejlődésében oly előkelő helyet vívott ki.

Erdélyi Múzeum-Egylet.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet választmányja jún. 7-én tartotta meg június havi rendes ülését gr. Esterházy Kálmán elnöklete alatt. Jelen voltak még dr. Szamosi János alelnök, dr. Szádeczky Lajos titkár, dr. Békésy Károly pénztárnok, Ferenczi Zoltán könyvtárnok, Orbai Lajos ügyész, dr. Lechner Károly szakosztályi elnök, dr. Apáthy István állattári, dr. Richter Aladár növénytári,

dr. Szádeczky Gyula ásványtári örök, dr. Gergely Sámuel, báró Mannsberg Sándor, dr. Szabó Dénes és dr. Udránszky László ig.-vál. tagok.

A rendes folyóúgyeken, pénztárnok, könyvtárnok és titkár havi jelentéseik kívül nevezetesebb tárgyai az ülésnek a következők voltak :

Özv. gr. *Esterházy Jánosné* grófnő megboldogult férje kegyeletos emlékeül s az ő intentioninak megfelelőleg az E. M. E.-nek ajándékozta *II. Rákóczi Ferencz fejedelem* vasból készült *bölcsőjét*, melyet a grófi család egyik anyai ágon lévő öse, Kornis Antal gróf hozott Erdélybe 1720—30 között Rákóczi születési helyéről a zemplénvármegyei *borsii* kastélyból s azóta a családnál kegyelettel őriztetett. Az Erdélyi Múzeum gondoskodni fog a nagybecsű ereklye tüzetes ismertetéséről. Az adományozó grófnőnek hálás köszönetet szavazott.

Titkár bemutatta a *maros-vásárhelyi szabó czéhtől* megvett 10 drb. 1586, 1629, 1633, 1635, 1651, 1661 és 1829-ből származó ezüst czéhpoharakat, melyeket a m.-vásárhelyi szabó czéh századokon át gondosan őrzött s most az E. M. E.-nek eladott.

A titkár újabban Erzsébetvároson is talált 8 drb. régi ezüst poharat, melyeket tulajdonosuk (Szenkovits György úr) megvétel végett felajánlott és felküldött az E. M. E.-nek. A választmány ezeket az érdekes példányokat is megvette régiség-tára számára, mely ez újabb vásárlások által szép gyűjteménnyel egészítette ki a régebbi idő óta tulajdonában lévőket.

Papp Ilona úrnő két e század elejéről származó papir-csipke munkát adományozott az E. M. E.-nek, melyeknek a kolozsvári színészet történetére vonatkozó emléküik van. A választmány hálás köszönettel fogadta.

Dr. Széchy Károlyné úrnő b. e. atyja *Lorenz Pál* úr hagyatékából 6 drb Kossuth-bankót adományozott az E. M. E. Egyletnek. Hálás köszönettel fogadtatott.

Titkár bemutatja *Téglás Gábor* dévai főrealisk. főigazgató levelét, melyben a K.-Monostoron talált római kőbánya conserválására közbenjárást kér. Az intézkedések megtörténtek.

Orbai Lajos ügyész jelentést tett a Kovács Sámuel-féle ballada pályadíj-alapító levél tervezetéről, melynek végleges megszerkesztésére bizottság küldetett ki.

A m.-vásárhelyi Kossuth-szobor bizottság meghívására az E. M. E. a jún. 11. szobor leleplezésére való képviselővel megbízta *Koncz József* tanárt.

Végül a választmány *dr. Lörentey Imre* budapesti egyet. m. tanárnak és *Szolga Ferencz* kolozsvári egyet. tanársegédnek Erdélyben teendő ásványtani tanulmányúttakra segélyt szavazott meg az ásványtár általánából.

Számos folyóúgy került még elintézésre, melyek az E. M. E. ügyforgalmának élénkségéről s a közönség növekedő érdeklődéséről tanuskodnak.